

Seurattu SDK 541/2022 saakka.

19.12.2014/1195

Laki rahoitusvakausviranomaisesta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 87 §:ssä määrättyllä tavalla, säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään rahoitusvakausviranomaisesta, sen hallinnosta, vakausmaksusta ja talletussuojasta sekä rahoitusvakausrahaston tilinpäätöksestä ja tilintarkastuksesta.

2 §

Rahoitusvakausviraston toimiala

Rahoitusvakausvirasto, jäljempänä *virasto*, toimii kansallisena kriisinratkaisuviranomaisena rahoitusmarkkinoiden vakauden varmistamiseksi ja taloudellisiin vaikeuksiin joutuneiden luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten toiminnan uudelleenjärjestämiseksi sekä arvopaperikeskuksen kriisinratkaisusuunnitelman laatimiseksi. ([16.6.2017/361](#)).

Virasto kuuluu valtiovarainministeriön hallinnonalaan ja viraston ohjaus kuuluu ministeriölle. Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset viraston hallinnollisesta asemasta.

Virasto hallinnoi valtion talousarvion ulkopuolista rahoitusvakausrahastoa, jäljempänä *rahasto*, joka muodostuu 4 luvussa tarkoitetusta vakausmaksuina kartutettavasta kriisinratkaisurahastosta ja 5 luvussa tarkoitetusta talletussuojamaksuina kartutettavasta talletussuojarahastosta.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *EU:n kriisinratkaisusasetuksella* yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 806/2014;

- 2) *valtiosopimuksella* vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehtyä euroalueen jäsenvaltioiden ja sopimukseen liittyneiden muiden EU:n jäsenvaltioiden keskinäistä sopimusta;
- 3) *kriisinratkaisulailla* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annettua lakia (1194/2014);
- 4) *luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua laitosta;
- 5) *sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, joka harjoittaa kaupankäyntiä rahoitusvälineellä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamista;
- 6) *ryhmällä* kriisinratkaisulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua ryhmää;
- 7) *vakausmaksulla* kriisinratkaisurahastoon kerättäviä kansallisia maksuja;
- 8) *EU:n vakausmaksulla* kriisinratkaisurahastoon EU:n kriisinratkaisuasetuksen nojalla kerättäviä ja siirrettäviä maksuja;
- 9) *maksuvelvollisella* kriisinratkaisulain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja luottolaitoksia;
- 10) *talletuspankillä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 8 §:ssä tarkoitettua talletuspankkia;
- 11) *talletuksella* talletuspankissa tilillä olevia ja tilille vielä kirjautumattomia maksujenvälityksessä olevia saamisia ja niille 5 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemiseen mennessä talletussopimuksen mukaisesti kertyneitä korkoja; talletuksella ei kuitenkaan tarkoiteta saamista:
- a) joka perustuu arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun arvopaperiin; tai
- b) jonka pääoman talletuspankki on sopimusehtojen mukaan oikeutettu tai velvollinen suorittamaan takaisin muusta arvosta kuin saamisen nimellisarvosta;
- (1.12.2017/822).
- 12) *korvauskelpoisella talletuksella* muita talletuksia kuin:
- a) julkisyhteisön talletuksia;
- b) toisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, sijoitusrahaston, vaihtoehtorahastojen hoitajan, vaihtoehtorahaston ja rahoituslaitoksen omaan lukuunsa tekemiä talletuksia; (1.12.2017/822).
- c) vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkesäätiön, eläkekassan, lisäeläkesäätiön, lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön, ETA-lisäeläkekassan ja vakuutuskassan talletuksia; (19.11.2021/972).

d) talletuksia, jotka perustuvat rikoslain (39/1889) 32 luvussa tarkoitetulla rikoksella saatuihin varoihin; jos edellä mainittua rikosta koskeva esitutkinta tai oikeudenkäynti on vireillä, rahasto voi lykätä korvauksen suorittamista tuomioistuimen lainvoimaiseen päätökseen asti;

e alakohta on kumottu L:lla 15.3.2019/299.

f) talletuksia, joiden omistajan henkilöllisyyttä ei voida selvittää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 3 luvun mukaisesti; (1.6.2018/410).

g) luottolaitoksen liikkeeseen laskemia vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita ja velkakirjasta aiheutuvia velvoitteita;

13) *rahoitusmarkkinoilla toimivalla oikeushenkilöllä* Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa tai 5 §:ssä tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa;

14) *korvattavalla talletuksella* sitä osaa korvauskelpoisesta talletuksesta, joka voidaan korvata 5 luvun 8 §:n nojalla;

15) *tallettajalla* talletussopimuksessa tilinomistajaksi merkittyä luonnollista tai oikeushenkilöä taikka kuolinpesää tai muuta sellaista useamman henkilön yhteenliittymää, jollei jäljempänä 2 momentista muuta johdu;

16) *talletussuojamaksulla* talletuspankeilta talletussuojarahaston kartuttamiseksi kerättävää maksua;

17) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013.

Edellä 1 momentin 15 kohtaa sovellettaessa tallettajana pidetään:

1) kutakin talletussopimuksessa tilinomistajaksi merkittyä tämän suhteellista osuutta tilillä olevien varojen mukaisesta määrästä, jos tilinhaltijoita on useita;

2) sitä, jolle tilillä olevat varat kuuluvat, jos:

a) tämä on tiedossa 5 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä tehtäessä;

b alakohta on kumottu L:lla 15.3.2019/299.

c) tiliä käytetään muiden kuin tilinomistajalle kuuluvien varojen säilyttämiseen.

4 §

Tehtävät

Viraston tehtävänä on:

1) hoitaa sille kriisinratkaisulaissa säädettyjä tehtäviä ja valvoa lain noudattamista yhdessä Finanssivalvonnan kanssa;

2) EU:n kriisinratkaisuasetuksen mukaisesti osallistua sen 42 artiklassa tarkoitetun kriisinratkaisuneuvoston työhön, tehdä yhteistyötä kriisinratkaisuneuvoston kanssa ja

toimittaa kriisinratkaisuneuvostolle sen tehtävien suorittamiseksi tarvittavat tiedot;

3) huolehtia EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitettujen vakausmaksujen maksuosuuksien laskemisesta, maksujen keräämisestä ja hallinnoimisesta sekä maksujen siirtämisestä mainitussa asetuksessa tarkoitettuun rahastoon;

4) huolehtia kriisinratkaisuneuvoston hallinnollisten kustannusten kattamiseksi perittävien maksujen keräämisestä ja siirtämisestä kriisinratkaisuneuvostolle;

5) panna täytäntöön kriisinratkaisuneuvoston EU:n kriisinratkaisuasetuksen nojalla tekemät päätökset;

6) huolehtia 5 luvussa tarkoitetuista talletussuojarahaston tehtävistä, kerätä talletussuojamaksut ja hallinnoida niitä sekä päättää maksuvelvollisuuden alkamisesta;

7) valmistella yhdessä valtiovarainministeriön kanssa EU:n kriisinratkaisuasetuksen 73 artiklassa tarkoitettun lainan tai muun tuen myöntämistä asetuksessa tarkoitettulle rahastolle;

8) tehdä esityksiä ja aloitteita rahoitusalan kriisinratkaisua koskevien säännösten ja määräysten kehittämisestä;

9) huolehtia sille luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyistä tehtävistä;

10) tehdä yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa;

11) huolehtia tehtäväalueeseensa liittyvästä koulutuksesta;

12) huolehtia muussa laissa tai asetuksessa sille säädetyistä tehtävistä.

Viraston toiminnan tavoitteista ja tehtävistä säädetään lisäksi kriisinratkaisulaissa ja EU:n kriisinratkaisuasetuksessa.

2 luku

Hallinto

1 §

Johtaminen

Virastoa johtaa ylijohtaja, jonka nimittää ja erottaa valtioneuvosto. Ylijohtaja vastaa viraston tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan kehittämisestä sekä tuloksellisuudesta.

Ylijohtajan toimikausi on viisi vuotta ja hänet voidaan valita enintään kahdelle perättäiselle toimikaudelle.

Kelpoisuusehtona ylijohtajan virkaan on virkaan soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus ja rahoitusmarkkinoiden tuntemus sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

Ylijohtajan ollessa estynyt hänen sijaisenaan toimii valtiovarainministeriön hänen sijaisekseen nimittämä viraston virkamies.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ylijohtajan sijaisen nimeämisestä.

2 §

Ratkaisuvalta

Ylijohtaja ratkaisee virastossa ratkaistavat asiat, jollei jäljempänä erikseen toisin säädetä.

Ylijohtaja vahvistaa viraston työjärjestyksen.

Viraston tulee tehdä valtiovarainministeriölle esitys sellaisesta kriisinratkaisulaissa tarkoitetusta päätöksestä, jonka täytäntöönpano edellyttää lainanottoa. Lainanotosta säädetään 3 luvun 8 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä viraston johtamisesta ja ratkaisuvallasta.

3 §

Riippumattomuus

Viraston toiminta on järjestettävä siten, että sen riippumattomuus ja puolueettomuus tehtävien hoitamisessa on turvattu.

Viraston virkamiehen on oltava tehtävässään riippumaton luottolaitoksista, sijoituspalveluyrityksistä ja niiden kanssa samaan ryhmään kuuluvista yrityksistä eikä hän saa kuulua niiden hallintoneuvostoon, hallitukseen, edustajistoon, isäntiin tai tilintarkastajiin eikä olla niihin palvelus- tai toimeksiantosuhteessa.

Esteellisyydestä säädetään hallintolaissa ([434/2003](#)).

4 §

Neuvottelukunta

Virastolla on viraston, valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan nimeämistä edustajista koostuva neuvottelukunta, jonka tehtävänä on varmistaa mainittujen viranomaisten välinen yhteistyö ja tiedonvaihto. Neuvottelukunnan asettaa valtiovarainministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan tässä pykälässä mainittujen viranomaisten ehdotuksesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä neuvottelukunnan kokoonpanosta ja tehtävästä.

5 §

Virkamiehet

Virastolla on oltava tehtäviensä asianmukaiseksi hoitamiseksi riittävä määrä henkilöstöä. Virkamiehet nimittää ylijohtaja.

Asiantuntijoina toimivien virkamiesten kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva korkeakoulututkinto ja laaja perehtyneisyys alaan.

Muilta osin virkamiehistä säädetään valtion virkamieslaissa ([750/1994](#)).

Valtioneuvosto voi päättää 1 momentista poiketen, että viraston virkamieheksi voidaan nimittää määräaikaiseen virkasuhteeseen valtiovarainministeriön, Suomen Pankin tai Finanssivalvonnan virkamies tämän suostumuksesta. Esityksen nimityksestä tekee ylijohtaja kuultuaan virkamiehen työnantajaa.